

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP.410.006.05.2015

P/15/052

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

ul. Krakowska 28, 45-075 Opole

T +48 77 449 70 00, F +48 77 449 70 44

lop@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/052 – Przeprowadzanie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko przez organy jednostek samorządu terytorialnego
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontroler	1. Andrzej Borowski, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr 95561 z dnia 14 lipca 2015 r. 2. Aleksandra Pawlicka, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 95564 z dnia 23 lipca 2015 r. (dowód: akta kontroli, str. 1-2b)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Łambinowicach, 48-316 Łambinowice, ul. Generała Zawadzkiego 29 ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Tomasz Włodzimierz Karpiński, Wójt Gminy ² (dowód: akta kontroli, str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości³ działalność kontrolowanej jednostki w objętym kontrolą zakresie przeprowadzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko⁴.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Wójt zapewnił przeprowadzanie sooś dla kontrolowanych projektów dokumentów planistycznych, pomimo braku sformalizowania szczegółowych zasad działania w tym zakresie. Prawidłowo był realizowany obowiązek uzgadniania z właściwymi organami konieczności przeprowadzania sooś oraz zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko⁵. Zawartość prognoz odpowiadała wymaganiom określonym w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*⁶ oraz uzgodnieniom dokonany z właściwymi organami. Projekty dokumentów wymagających przeprowadzenia sooś, wraz z prognozami uzyskały pozytywnie opinie⁷ Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu⁸ i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nysie⁹. W trakcie procedury

¹ Dalej: Urząd Gminy lub Gmina.

² Dalej: Wójt.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ Dalej: sooś.

⁵ Dalej: prognoza.

⁶ Dz.U. z 2013 poz. 1235 ze zm. Dalej: ustawa o uioś.

⁷ Wyjątek stanowił projekt dokumentu *Zmiana mppz terenu górniczego wyznaczonego na złoża kruszywa naturalnego „Bielice” w Gminie Łambinowice* oraz prognoza oddziaływania na środowisko, w przypadku których Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska wydał opinię negatywną.

⁸ Dalej: RDOŚ.

⁹ Dalej: PPIS.

opracowania ww. projektów zapewniony został udział społeczeństwa przy przeprowadzaniu sooś, zarówno na etapie przystąpienia do ich opracowania, jak i na etapie wyłożenia opracowanych projektów do publicznego wglądu. Informacje w tym zakresie zamieszczane były na tablicach w Urzędzie, w prasie lokalnej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty (na tablicach ogłoszeń w miejscowościach, których dokumenty planistyczne dotyczyły). Zgłaszane do tych dokumentów wnioski i uwagi były rozpatrywane, a także ujmowane w rzetelnie sporządzanych zestawieniach.

Wykonanie prognoz oddziaływania na środowisko było powierzane podmiotom zewnętrznym, a zawarte w tym zakresie umowy zabezpieczały interes Gminy. Nie wyegzekwowano jednak od wykonawców dwóch spośród siedmiu kontrolowanych projektów dokumentów, wymaganych przepisami prawa uzasadnień zawierających informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu w sprawie sooś oraz pisemnych podsumowań zawierających uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu.

W trakcie kontroli ustalono, że Wójt nie przekazywał do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska¹⁰ informacji o prowadzonych sooś, a w przypadku dwóch spośród siedmiu kontrolowanych dokumentów planistycznych, nie zostały sporządzone uzasadnienia i podsumowania wymagane obowiązującymi przepisami. Wójt nie podał też do publicznej wiadomości informacji o przyjęciu takich dokumentów (wymagających przeprowadzenia sooś) oraz nie przekazywał ich wraz z podsumowaniem i uzasadnieniem właściwym organom uczestniczącym w postępowaniu.

NIK negatywnie ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zakresie prowadzenia PDWD, zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, a dotyczących strategicznych ocen oddziaływania na środowisko.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Ocena działań związanych z przygotowaniem do przeprowadzenia sooś

Opis stanu
faktycznego

1.1. Organizacja działań w zakresie przeprowadzania sooś

1. W latach 2011-2014 obowiązywał Statut Gminy¹¹ przyjęty w dniu 28 kwietnia 2005 r., a organizację wewnętrzną oraz zadania Urzędu określał jego Statut¹² i Regulamin Organizacyjny¹³.

(dowód: akta kontroli, str. 4-37)

W strukturze organizacyjnej zadania związane z: a/ opracowaniem dokumentów wskazanych w art. 46 i w art. 47 ustawy o uioś oraz ich zmian, b/ przeprowadzaniem sooś oraz przekazywaniem informacji o prowadzonych sooś do GDOŚ, przypisane zostały osobie zajmującej samodzielne stanowisko ds. planowania przestrzennego i działalności gospodarczej, zatrudnionej na stanowisku referenta. Ww. pracownik posiadał wykształcenie wyższe pedagogiczne i uczestniczył tylko w jednym szkoleniu specjalistycznym, które dotyczyło ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*¹⁴. Bezpośredni nadzór nad realizacją ww. zadań

¹⁰ Dalej: GDOŚ.

¹¹ Przyjęty uchwałą nr XLIII/294/06 (Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 43, poz. 1370 ze zm.).

¹² Przyjęty uchwałą nr XLIII/294/06 Rady Gminy Łambinowice z dnia 28 września 2006 r. w sprawie *uchwalenia Statutu Urzędu Gminy w Łambinowicach*.

¹³ Ustalony: zarządzeniem Wójta nr 4/2012 z dnia 23 marca 2012 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Łambinowicach (ze zm.) oraz zarządzeniem Wójta nr 16/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. (ze zm.).

¹⁴ Dz.U. z 2015 r. poz.199 ze zm.

przypisany został Sekretarzowi Gminy. W Urzędzie nie prowadzono opisu stanowisk pracy, a powierzane poszczególnym osobom zadania wyszczególniano w zakresach czynności.

Wójt, wyjaśniając przyczyny zatrudnienia na stanowisku referenta osoby, która nie posiadała przygotowania zawodowego do wykonywania zadań dotyczących planowania przestrzennego i ochrony środowiska podał, że osoba ta *wcześniej pracowała na tym stanowisku w zastępstwie i sprawdziła się*. Po ogłoszeniu na to stanowisko naboru, jako jedyna złożyła swoją aplikację i po jej rozpatrzeniu, spełniając niezbędne wymagania, została zatrudniona.

(dowód: akta kontroli, str. 49-50)

W Urzędzie nie sformalizowano zasad działania mających na celu ograniczenie ryzyka występowania nieprawidłowości przy przeprowadzaniu sooś, w tym dotyczących dokonywania odbiorów prognoz oddziaływania na środowisko sporządzanych przez podmioty zewnętrzne, czy określenia terminów, w jakich powinny zostać zrealizowane poszczególne zadania w ramach takiej oceny (w szczególności dotyczących rozpatrywania zgłaszanych uwag i wniosków). W trakcie kontroli nie przedstawiono także zasad i procedur dotyczących sposobu uzgadniania i opiniowania projektów dokumentów w ramach sooś z właściwym organem wymienionym w art. 57 ustawy o uioś, tj. RDOŚ. Pomimo, że wykonanie prognoz oddziaływania na środowisko było zlecane podmiotom zewnętrznym (w ramach wykonywania dokumentu planistycznego), na warunkach określanych w umowach, zobowiązujących te podmioty m.in. do wprowadzania niezbędnych korekt takich opracowań, to jednak tylko w jednej umowie zawarto jednoznaczny zapis o obowiązku wykonania w ramach postępowania sooś uzasadnień i podsumowań, o których mowa w art. 42 pkt 2 oraz art. 55 ust. 3 ww. ustawy.

Sekretarz Gminy wyjaśniając przyczyny braku takich uregulowań (zasad) stwierdził m.in., że *przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wymaganej przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy o uioś, każdorazowo zleca się podmiotowi zewnętrznemu. Podmioty te są wyłaniane na podstawie zapytań ofertowych ponieważ dotychczas wartość zamówień nie przekraczała progu przetargowego, tj. 14 000 euro. Procedura ta podlega przepisom rozdziału 5 „Zamówienia publiczne” zarządzenia nr 18/08 Wójta Gminy w Łambinowicach z dnia 30 lipca 2008 r. w sprawie ustalenia procedur kontroli finansowej w Urzędzie Gminy w Łambinowicach. Jednocześnie podaje się do publicznej wiadomości (tablica ogłoszeń, BIP, prasa) informację o przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu i jego przedmiocie, miejscu w którym można zapoznać się z dokumentacją sprawy, możliwości i terminie składania uwag i wniosków, wyznaczając co najmniej 21 dniowy termin ich składania, organie właściwym do ich rozpatrzenia oraz postępowania transgranicznego oddziaływania na środowisko jeśli jest prowadzone (art. 39 ust. 1 pkt. 1-6 w/w ustawy). Uwagi i wnioski, jeżeli są, przekazuje się do zleceńbiorky. Sporządzone oceny oddziaływania na środowisko zostają odebrane, po stwierdzeniu, że spełniają wymagania określone w art. 51 i 52 w/w ustawy, po spisaniu protokołu przekazania. Następnie projekty dokumentów zostają na podstawie art. 54 wspomnianej ustawy przekazane do zaopiniowania przez właściwe organy, czyli Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.*

(dowód: akta kontroli, str. 46-47)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Zgodnie ze standardami kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych, określonymi w komunikacie Ministra Finansów Nr 23 z dnia 16 grudnia 2009 r.

w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych¹⁵, Burmistrz był m.in. odpowiedzialny za zapewnienie adekwatnego, skutecznego i efektywnego systemu kontroli zarządczej w kierowanym Urzędzie, a struktura organizacyjna jednostki powinna być dostosowana do aktualnych celów i zadań. Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu oraz zakres podległości pracowników powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny, a aktualny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności powinien być określony dla każdego pracownika.

Jak ustalono, wprowadzone w Urzędzie uregulowania wewnętrzne nie zapewniały przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi, zapewniającego pełną i terminową realizację niektórych zadań wynikających z przepisów ustawy o *uios*, tj. dotyczących a/ przekazywania do GDOŚ informacji o prowadzonych w Gminie *soo*s, b/ publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej¹⁶ danych o przeprowadzonych *soo*s.

Ocena częściowa

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, brak jednoznacznego przypisania, w ramach organizacji wewnętrznej Urzędu, niektórych zadań Gminy wynikających z przepisów ustawy o *udostępnieniu informacji o środowisku* wpłynął niekorzystnie na wykonywanie obowiązków objętych przedmiotem niniejszej kontroli. Powyższe potwierdzają nieprawidłowości opisanych w dalszej części niniejszego wystąpienia.

2. Ocena działań związanych z przeprowadzaniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Opis stanu faktycznego

2.1. Poddawanie projektów dokumentów *soo*s

W okresie objętym kontrolą Wójt zapewnił opracowanie łącznie jedenastu dokumentów planistycznych, o których mowa w art. 46 pkt 1 ustawy o *uios*, w tym siedmiu wymagających przeprowadzenia *soo*s¹⁷ i czterech, przy których od tej procedury odstąpiono, ze względu na niewielkie modyfikacje pierwotnych planów¹⁸.

¹⁵ Dz. Urz. Ministra Finansów Nr 15, poz. 84.

¹⁶ Dalej: BIP.

¹⁷ Uchwały Rady Gminy Łambinowice: 1. Nr IV/30/11 z dnia 24.02.2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp) terenu górniczego wyznaczonego na złoża kruszywa naturalnego „Bielice” w Gminie Łambinowice, 2. Nr XXVII/168/09 z dnia 30.04.2009 r. o przystąpieniu do sporządzenia mpzp wsi Mańkowice, Bielice, Piątkowice, Lasocice, Drogoszów i części wsi Malerzowice Wielkie, zmieniona uchwałą nr XIV/117/12 z dnia 29.03.2012 r., 3. Nr XXVII/158/09 z dnia 26.03.2009 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany mpzp w rejonie ulic Kolejowej, Gen. Zawadzkiego i Mickiewicza w Łambinowicach, 4. Nr XV/91/08 z dnia 27.03.2008 r. o przystąpieniu do sporządzenia mpzp parku wiatrowego we wsiach Jasienica Dolna, Drogoszów, Piątkowice, Bielice w Gminie Łambinowice, 5. Nr XV/90/08 z dnia 27.03.2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łambinowice – wprowadzenie parków wiatrowych w rejonie wsi Jasienica Dolna, Drogoszów, Piątkowice, Bielice (2008-2012), 6. Nr XIII/107/12 z dnia 24.02.2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łambinowice – przeznaczenie części terenów w rejonie wsi Jasienica Dolna i Bielice na cele związane z energetyką wiatrową, przeznaczenie działki nr 53 w Malerzowicach Wielkich pod eksploatację kruszywa, przeznaczenie działki nr 157/1 w Drogoszowie pod eksploatację kruszywa, przeznaczenie działki 73/1 w Mańkowicach do zalesienia, przeznaczenia działki nr 434 w Sowinie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i wyznaczenia terenu pod cmentarz w Mańkowicach (2012-2015), 7. Nr XVII/132/12 z dnia 31.05.2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany mpzp działek nr 554/11, 554/9, 554/6, 554/5 zlokalizowanych we wsi Okopy.

¹⁸ 1. Uchwała Nr XLII/312/14 Rady Gminy Łambinowice z dnia 18.09.2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany mpzp obejmującego wieś Łambinowice w rejonie ul. Kolejowej, ul. Gen. Zawadzkiego, ul. Mickiewicza, 2. Uchwała Nr XXXIV/247/2013 Rady Gminy Łambinowice z dnia 28.11.2013 r.

Spośród ww. jedenastu dokumentów, dwa dotyczyły zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy¹⁹, a dziewięć mpzp (w tym jeden - opracowania nowego planu, a pozostałe zmiany uchwalonych wcześniej planów). Siedem dokumentów planistycznych, które wyznaczały ramy dla późniejszych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, po uzgodnieniu z RDOŚ, objętych zostało strategiczną oceną oddziaływania (m.in. sporządzono dla nich prognozę oddziaływania na środowisko). Ww. dokumenty nie przewidywały transgranicznego oddziaływania na środowisko.

(dowód: akta kontroli, str. 42-43)

W okresie objętym kontrolą pracownicy Urzędu nie wprowadzali danych o prowadzonych sooś do bazy danych GDOŚ, która jak wynika z pisma GDOŚ z dnia 3 stycznia 2014 r.²⁰, została udostępniona na stronie <http://bip.gdos.gov.pl> w celu ułatwienia organom przedkładania ww. informacji²¹. W powyższym zakresie Podinspektor Urzędu zatrudniona na samodzielnym stanowisku ds. planowania przestrzennego i działalności gospodarczej wyjaśniła, że nie korzystano z tej bazy, gdyż *nie było takiego obowiązku określonego w przepisach prawa*. Z objętej badaniem dokumentacji planistycznej wynikało, że Wójt zapewnił dostęp zainteresowanym mieszkańcom Gminy do informacji o tych dokumentach m.in. poprzez zamieszczanie ich na tablicy ogłoszeń w danej miejscowości.

(dowód: akta kontroli, str. 38, 369, 378, 389, 405, 526, 533c, 543, 550, 551, 554, 559, 561, 569, 570, 608, 620, 632, 647, 658, 665)

Jak wskazano powyżej, w odniesieniu do czterech objętych kontrolą projektów dokumentów planistycznych, odstąpiono od przeprowadzenia sooś na podstawie art. 48 ust. 1 i art. 49 ustawy *o uioś*. Możliwość odstąpienia od przeprowadzenia takiej oceny Wójt uzgodnił z właściwymi organami wskazanymi w art. 57 i 58 tej ustawy, tj. RDOŚ i PPIS, uzasadniając powyższe nieznacznymi modyfikacjami przyjętych wcześniej planów. Informacja o odstąpieniu od przeprowadzenia sooś w dwóch przypadkach²² – pomimo braku takiego obowiązku wynikającego z art. 48 ust. 4 ustawy *o uioś* – została podana do publicznej wiadomości w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 11 tej ustawy. Nie podano natomiast do publicznej wiadomości analogicznych informacji w przypadku pozostałych dwóch projektów dokumentów²³.

(dowód: akta kontroli, str. 57-66, 73-127)

w sprawie zmiany mpzp w rejonie ulicy Obozowej w Łambinowicach, 3. Uchwała Nr XII/101/11 Rady Gminy Łambinowice z dnia 29.12.2011 r. w sprawie zmiany mpzp w rejonie ulicy Obozowej w Łambinowicach obejmującego tereny oznaczone symbolem 48aU, 49ZP, 50aKS, 50bZi, 46UHG, 48bUS, 48cKS, 47aUO, 4. Zmiana mpzp działki nr ewid. 434 zlokalizowanej we wsi Sowin (nieuchwalona).

¹⁹ Dalej: Studium.

²⁰ Nr DOOŚ-IWOŚ. 450.001.2014.tł/ep.

²¹ Kompleksowa platforma informatyczna – *Baza danych o ocenach oddziaływania na środowisko oraz sooś* służąca gromadzeniu, przetwarzaniu oraz analizie danych.

²² 1. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego wieś Łambinowice w rejonie ul. Kolejowej, ul. Gen. Zawadzkiego, ul. Mickiewicza, 2. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Obozowej w Łambinowicach.

²³ 1. Zmiana mpzp działki nr 434 zlokalizowanej we wsi Sowin, 2. Zmiana mpzp w rejonie ul. Obozowej w Łambinowicach obejmującego terenu oznaczone symbolem 48au, 50aKS, 46UHG, 48bUS, 48cKS i 47aUO.

2.2. Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko

1. Objęte kontrolą dokumenty wymagające przeprowadzenia sooś zawierały prognozy oddziaływania na środowisko, które zostały uzgodnione w zakresie i stopniu wymaganej szczegółowości z RDOŚ i PPIS. Uzgodnienia te zostały dokonane terminowo, tj. w ciągu 30 dni od otrzymania wniosku. Łączny koszt wykonania projektów dokumentów planistycznych, w tym dwóch dokumentów nie objętych kontrolą oraz wymaganych prognoz wynosił 136 990 zł²⁴. Wykonanie sześciu kontrolowanych projektów dokumentów planistycznych za kwotę 109 930 zł zostało sfinansowane z budżetu Gminy, natomiast jeden dokument na kwotę 27 060 zł sfinansowany został przez podmiot wnoszący o zmianę mpzp. Projekty dokumentów sfinansowanych z budżetu Gminy zostały wykonane przez podmioty wybrane po rozpoznaniu rynku w trybie tzw. zapytań ofertowych (złożyły one najkorzystniejsze oferty, w tym również jako jedyny zainteresowany uzyskaniem zamówienia podmiot). Łącznie zawartych zostało pięć umów na wykonanie siedmiu dokumentów. W umowach przewidziane zostały m.in. kary za niedotrzymanie terminów realizacji zadania z winy wykonawcy. Nie wystąpiły przypadki zobowiązania wykonawców do wniesienia zabezpieczenia na poczet należytego wykonania zadań. Do umów zawarte zostały aneksy, na podstawie których przedłużano terminy realizacji powierzonych zadań. Wynikało to z przedłużających się procedur uzgadniania i opiniowania dokumentów z właściwymi organami oraz przedłużającego się okresu wyłożenia do publicznego wglądu projektów, wynikającego z dużego zainteresowania społecznego. Zapis o możliwości dokonywania takich zmian został zamieszczony w umowach. We wszystkich objętych kontrolą przypadkach umowy zostały realizowane w uzgodnionym terminie.

(dowód: akta kontroli, str. 128-139, 160-182, 200-235, 237-256c, 261-284, 285-301, 306-330, 340-361)

2. Opracowane dokumenty planistyczne, wymagające przeprowadzenia sooś, były odbierane od wykonawcy przez pracownika Urzędu, który kierował je następnie do zaopiniowania przez Komisję Architektoniczno-Urbanistyczną powołaną przy Urzędzie Miejskim Głuchołazy²⁵. Wójt nie zlecał wykonania dodatkowych opinii czy ekspertyz mających na celu weryfikację prawidłowości sporządzania tych dokumentów.

(dowód: akta kontroli, str. 145, 189-193, 236, 257, 273, 305, 316, 361a-365)

²⁴ 1. Zmiana mpzp terenu górniczego wyznaczonego na złoża kruszywa naturalnego „Bielice” w Gminie Łąmbinowice – koszt 8 600 zł (umowa obejmowała także projekt dokumentu nr 2), 2. Zmiana mpzp części wsi Malerzowice Wielkie, 3. Zmiana mpzp w rejonie ulic Kolejowej, Gen. Zawadzkiego, Mickiewicza w Łąmbinowicach – koszt 17 000 zł, 4. Mppz parku wiatrowego we wsiach Jasienica Dolna, Drogoszów, Piątkowice, Bielice w Gminie Łąmbinowice, 5. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łąmbinowice – wprowadzenie parków wiatrowych w rejonie wsi Jasienica Dolna, Drogoszów, Piątkowice, Bielice (2008-2012) – koszt 65 880 zł (w tym dwa dokumenty nie objęte kontrolą, dotyczące sooś przeprowadzanych przed 2011 r.). Koszt ten obejmuje także projekt dokumentu nr 4, 6. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łąmbinowice – przeznaczenie części terenów w rejonie wsi Jasienica Dolna i Bielice na cele związane z energetyką wiatrową, przeznaczenie działki nr 53 w Malerzowicach Wielkich pod eksploatację kruszywa, przeznaczenie działki nr 157/1 w Drogoszowie pod eksploatację kruszywa, przeznaczenie działki 73/1 w Mańkowicach do zalesienia, przeznaczenia działki nr 434 w Sowinie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i wyznaczenia terenu pod cmentarz w Mańkowicach (2012-2015) – 18 450 zł, 7. Zmiana mpzp działek nr 554/11, 554/9, 554/6, 554/5 zlokalizowanych we wsi Okopy – 27 060 zł (opłacił inwestor).

²⁵ Komisja ta opiniowała dokumenty z Gminy Łąmbinowice na zasadzie porozumienia zawartego pomiędzy Wójtem Gminy Łąmbinowice a Burmistrzem Gminy Głuchołazy w dniu 16 marca 2005 r.

3. Prognozy oddziaływania na środowisko zawierały informacje określone w art. 51 ust. 2 ustawy o uioś, w tym m.in. informacje o głównym celu projektowanego dokumentu, metodach zastosowanych przy jego sporządzaniu oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym. Zawierały także analizę istniejącego stanu środowiska oraz jego zmian w przypadku dalszej realizacji projektowanego dokumentu, opis przewidywanego stanu środowiska po realizacji projektu, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, średnioterminowego i długoterminowego. Prognozy przedstawiały ponadto rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogą wystąpić w przypadku realizacji projektów, w szczególności na cele i przedmiot związany z ochroną obszaru *Natura 2000*. Wyjątek stanowiły cztery projekty dokumentów²⁶, w których w opracowanych prognozach nie zamieszczono informacji określonych w art. 51 ust. 2 pkt 3b ustawy o uioś, dotyczących rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opisu metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru. Podinspektor Urzędu wyjaśniła, że... *prognozy oddziaływania na środowisko spełniają wymogi określone w zakresie wymagań wniosków złożonych przez RDOŚ w Opolu i PPIS w Nysie w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Obowiązek wynikający z art. 51 ust. 2 pkt 3b odnosi się m.in. do obszarów Natura 2000. Projekty przedmiotowych planów nie mają w swych granicach obszarów Natura 2000, stąd nie odniesiono się do rozwiązań alternatywnych. W prognozach stwierdzono, że ustalenia planów nie będą znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000.*

(dowód: akta kontroli, str. 128-129, 141-144, 160-161, 170-173, 200-201, 225-226a, 237-238, 258-260, 261-262, 274-276, 285-286, 302-304, 306-307, 317-319, 366-366d)

4. Kontrolowane sześć z siedmiu projektów dokumentów wymagających przeprowadzenia sooś, wraz z prognozami oddziaływania na środowisko, zostały pozytywnie zaopiniowane przez PPIS i RDOŚ. Część z nich wymagała jednak dodatkowych uzupełnień. Projekt dokumentu *Zmiana mpzp terenu górniczego wyznaczonego na złoża kruszywa naturalnego „Bielice” w Gminie Łambinowice*, przedłożony wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, został natomiast zaopiniowany przez RDOŚ negatywnie, co uzasadnione zostało położeniem znacznej części terenu objętego projektem na obszarze szczególnie zagrożonym powodzią. Do czasu kontroli NIK projektu Wójt nie przedłożył projektu do uchwalenia przez Radę Gminy, jak też nie podjął działań w celu zmiany mpzp.

(dowód: akta kontroli, str. 136-141, 174-182, 217-222, 243-253, 281-284, 292-301, 325-330)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Wójt w składanych do GDOŚ w latach 2011-2015 informacjach o przeprowadzanych ocenach oddziaływania na środowisko nie wykazał danych o prowadzonych sooś dla wszystkich siedmiu projektów dokumentów planistycznych z obszaru Gminy Łambinowice. Powyższe stanowiło naruszenie obowiązku wynikającego z art. 129 ust. 1 ustawy o uioś.

(dowód: akta kontroli, str. 67-71)

²⁶ Zmiana mpzp części wsi Malerzowice Wielkie, Zmiana mpzp w rejonie ulicy Kolejowej - Gen. Zawadzkiego - Mickiewicza w Łambinowicach, Zmiana mpzp działek nr 554/11, 554/9, 554/6, 554/5 zlokalizowanych we wsi Okopy i Zmiana mpzp terenu górniczego wyznaczonego na złoża kruszywa naturalnego „Bielice” w Gminie Łambinowice.

Podinspektor ds. planowania przestrzennego i działalności gospodarczej, bezpośrednio odpowiedzialna za powstałą nieprawidłowość wyjaśniła, że brak tych danych spowodowany był brakiem wiedzy o takim obowiązku, co wynikało z niewłaściwego przepływu informacji w zakresie prowadzenia strategicznych ocen oddziaływania na środowisko pomiędzy dwoma samodzielnymi stanowiskami w Urzędzie. Sekretarz Gminy potwierdził, że przyczyną powyższego był niewłaściwy przepływ informacji w Urzędzie.

(dowód: akta kontroli, str. 48-50, 331-332)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Ocena działań związanych z zapewnieniem udziału społeczeństwa w przeprowadzaniu sooś oraz opiniowaniem i przyjmowaniem dokumentów wymagających przeprowadzania sooś

Opis stanu faktycznego

3.1. Zapewnienie udziału społeczeństwa w przeprowadzaniu sooś oraz opiniowaniu i przyjmowaniu dokumentów wymagających przeprowadzenia sooś

1. Dokumentacja prac planistycznych dotyczących czterech projektów dokumentów planistycznych, przy opracowaniu których odstąpiono od przeprowadzenia sooś, potwierdzała: a/ opublikowanie informacji o przystąpieniu do ich opracowania w lokalnej prasie, b/ zamieszczenie tej informacji na stronach BIP Urzędu, c/ obwieszczenie tych informacji w sposób zwyczajowy na tablicach ogłoszeń w danej miejscowości. Obwieszczenia te określały formę, miejsce i termin składania wniosków do projektów, nie krótszy niż 21 dni od dnia ogłoszenia. Ww. dokumentacja zawierała także wykazy zgłoszonych wniosków odpowiadające wymogom rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. *w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego zagospodarowania przestrzennego*²⁷. Ponadto zawarto w niej informacje o wyłożeniu projektów dokumentów planistycznych do publicznego wglądu oraz o dacie i miejscu zorganizowania publicznej dyskusji nad tymi projektami. Ww. dokumentacja zawierała także informację o terminie (nie krótszym niż 14 dni) wyznaczonym na wniesienie uwag do projektu planu oraz obejmowała trzy uchwały Rady Gminy związane ze zmianą mpzp wraz z uzasadnieniem i podsumowaniem, o których mowa w art. 42 ust. 2 i art. 55 ust. 3 ustawy *o uioś*. Informacja o uchwalonych przez Radę Gminy dokumentach została podana do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie BIP Urzędu, w jego siedzibie i w prasie lokalnej, a podjęte w tym zakresie uchwały zostały przekazane Wojewodzie Opolskiemu. W przypadku projektu dokumentu dotychczas nie uchwalonego²⁸ procedurę opracowania zawieszono do czasu zmiany Studium na tym obszarze.

(dowód: akta kontroli, str. 423-492, 494-524)

W przypadku siedmiu objętych kontrolą dokumentów planistycznych wymagających przeprowadzenia sooś, w tym dwóch dotyczących zmiany Studium i pięciu mpzp, informacja o podjęciu przez Radę Gminy uchwał o przystąpieniu do ich sporządzenia została upubliczniona w prasie lokalnej (w tygodniku Nowiny Nyskie i dzienniku Nowa Trybuna Opolska) oraz w zwyczajowej formie (poprzez zamieszczenie w danej miejscowości na tablicy ogłoszeń). Ogłoszenia te zawierały informacje o miejscu,

²⁷ Dz. U. Nr 164, poz. 1587.

²⁸ Zmiana mpzp działki nr 434 zlokalizowanej we wsi Sowin.

formie i terminie²⁹ składania wniosków do planu. Wójt Gminy dokonał także, na co najmniej 7 dni przed dniem wyłożenia do publicznego wglądu projektu Studium lub mpzp, ogłoszenia w miejscowej prasie oraz poprzez obwieszczenie o ich wyłożeniu, wskazując jednocześnie termin³⁰ do składania uwag oraz wniosków. Ww. projekty zostały wyłożone do publicznego wglądu³¹ i opublikowane na stronach internetowych Urzędu przez okres powyżej 21 dni, tj. zgodnie z art. 11 pkt 10 oraz art. 17 pkt 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Kontrolowana dokumentacja zawierała protokoły z organizowanych przez Wójta publicznych dyskusji nad przyjętymi rozwiązaniami w tych projektach. Podczas kontroli przedmiotowej dokumentacji nie stwierdzono innych form komunikowania się ze społeczeństwem niż obowiązujące w przepisach prawa.

(dowód: akta kontroli, str. 367-422, 525-604, 606-674)

2. Dokumentacje dotyczące dwóch projektów dokumentów planistycznych w zakresie zmian Studium i pięciu projektów mpzp lub ich zmian, zawierały uwagi i wnioski, zgłoszone na etapie ich opiniowania. Dotyczyło to:

- *Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łambinowice – wprowadzenie parków wiatrowych w rejonie wsi Jasienica Dolna, Budzieszowice, Drogoszów i Piątkowice* – po ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzania tej zmiany złożonych zostało 10 wniosków, które dotyczyły wprowadzenia obszarów pod zalesienie, pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz modernizacji dróg i linii energetycznych. Wszystkie wnioski zostały uwzględnione, a w trakcie wyłożenia projektu dokumentu do publicznego wglądu nie wniesiono uwag.

(dowód: akta kontroli, str. 367, 372-374, 379)

- *Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łambinowice – przeznaczenie części terenów w obrębie wsi Bielice i Jasienica Dolna na cele związane z energetyką wiatrową (...)* – po ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzania tej zmiany złożone zostały 34 wnioski, które dotyczyły w szczególności zmiany przeznaczenia działek pod jednorodzinną zabudowę mieszkaniową, przeznaczenia terenów pod zalesienia oraz pod zabudowę usługowo-produkcyjną. Uwzględnionych zostało 28 wniosków (w tym jednego warunkowo). W trakcie wyłożenia projektu do publicznego wglądu zgłoszone zostały dwie uwagi, z których jedna (dotycząca zapisu ochrony krajobrazu na terenie Gminy) została uwzględniona.

(dowód: akta kontroli, str. 388, 393-402, 407)

- *Zmiany mpzp działek zlokalizowanych we wsi Okopy* – po ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzania tego projektu zgłoszonych zostało siedem wniosków dotyczących m.in. ochrony zlewni Nysy Kłodzkiej, głównego zbiornika wód podziemnych, z których wszystkie zostały uwzględnione. W trakcie wyłożenia projektu tej zmiany do publicznego wglądu nie zgłoszono uwag.

(dowód: akta kontroli, str. 525, 529-533a)

- *Zmiany mpzp Gminy Łambinowice, części wsi Malerzowice* – po ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzania projektu zgłoszono 35 wniosków, które dotyczyły m.in. jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej, zabudowy usługowej, przeprowadzenia sieci gazowej i terenów górniczych (eksploatacji kruszywa

²⁹ Wynoszącym powyżej 21 dni od dnia ogłoszenia, wymagany w art. 11 pkt 1 oraz art. 17 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

³⁰ Przekraczający minimalne terminy wskazane w art. 11 pkt 11 oraz w art. 17 pkt 11 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

³¹ Projekt zmian studium opublikowano również na stronach internetowych Urzędu.

naturalnego). Spośród zgłoszonych wniosków uwzględnionych zostało 34. Nie zgłoszono uwag trakcie wyłożenia projektu dokumentu do publicznego wglądu.

(dowód: akta kontroli, str. 549, 560)

- *Zmiany mpzp terenu górniczego wyznaczonego na złoża kruszywa naturalnego „Bielice” w Gminie Łambinowice* – po ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzania tego projektu zgłoszonych zostało 12 wniosków, które dotyczyły m.in. przeprowadzenia sieci gazowej i rozwoju gospodarki surowcowej. Dziewięć z tych wniosków zostało uwzględnionych. W trakcie wyłożenia projektu dokumentu do publicznego wglądu uwagi nie były zgłaszane.

(dowód: akta kontroli, str. 565, 574-601)

- *Zmiany mpzp w rejonie ulic Kolejowej, Gen. Zawadzkiego, Mickiewicza w Łambinowicach* – po ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzania tego dokumentu zgłoszone zostały 22 wnioski dotyczące m.in. jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej, przebiegu linii kolejowej i linii elektrycznej, z których uwzględnionych zostało 21. W trakcie dwukrotnego wyłożenia dokumentu do publicznego wglądu zgłoszono siedem uwag, z których pięć zostało uwzględnionych.

(dowód: akta kontroli, str. 606, 611-617, 624-626)

- *Sporządzenia mpzp parku wiatrowego we wsiach: Jasienica Dolna, Drogoszków, Piątkowice i Bielice w Gminie Łambinowice* – po ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzania tego projektu zgłoszonych zostało 12 wniosków dotyczących m.in. przebiegu linii elektrycznej, gazyfikacji i rozwiązań komunikacyjnych, z których uwzględniono osiem. W trakcie wyłożenia projektu dokumentu do publicznego wglądu uwagi nie zostały zgłoszone.

(dowód: akta kontroli, str. 646, 651-657, 671)

W odniesieniu do uchwalonych przez Radę Gminy dokumentów planistycznych sporządzone zostały wykazy zgłaszanych uwag i wniosków, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy³² oraz rozporządzenia w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Dla dwóch dokumentów planistycznych, dla których przeprowadzono sooś, a które nie zostały uchwalone do czasu kontroli³³, wykazów takich nie przygotowano.

(dowód: akta kontroli, str. 372-373, 393-402, 451-454, 477-479, 498-500, 529-533a, 611-617, 651-657)

3. Spośród siedmiu kontrolowanych projektów dokumentów planistycznych, dla których przeprowadzono sooś, pięć zostało przyjętych uchwałą Rady Gminy³⁴. Trzy

³² Dz. U. Nr 118, poz. 1233.

³³ 1. Zmiana mpzp terenu górniczego wyznaczonego na złoża kruszywa naturalnego „Bielice” w Gminie Łambinowice, 2. Zmiana mpzp części wsi Malerzowice Wielkie, 3. Zmiana mpzp działki nr 434 zlokalizowanej we wsi Sowin.

³⁴ 1. Uchwała Nr XIV/116/12 Rady Gminy Łambinowice z dnia 29.03.2012 r. w sprawie zmiany mpzp w rejonie ulicy Kolejowej - Gen. Zawadzkiego - Mickiewicza w Łambinowicach (Dz.Urz.Woj. Opolskiego z dnia 27.04.2012 r. nr 10 poz. 21), 2. Uchwała Nr XVII/138/12 Rady Gminy Łambinowice z dnia 28.06.2012 r. w sprawie mpzp parku wiatrowego we wsiach Jasienica Dolna, Drogoszków, Piątkowice, Bielice w Gminie Łambinowice (Dz.Urz.Woj. Opolskiego z dnia 06.08.2012 r. poz. 1111), 3. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łambinowice – wprowadzenie parków wiatrowych w rejonie wsi Jasienica Dolna, Drogoszków, Piątkowice, Bielice (2008-2012), 4. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łambinowice – przeznaczenie części terenów w rejonie wsi Jasienica Dolna i Bielice na cele związane z energetyką wiatrową, przeznaczenie działki nr 53 w Malerzowicach Wielkich pod eksploatację kruszywa, przeznaczenie działki nr 157/1 w Drogoszowie pod eksploatację kruszywa,

z nich zawierały pisemne uzasadnienie wraz z podsumowaniem, zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 42 ust. 2 i art. 55 ust. 3 ustawy o uioś. Pisemne podsumowania zawierały m.in. ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie właściwych organów i propozycje dotyczące metod oraz częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji przyjętych rozwiązań. W przyjętych dokumentach zostały uwzględnione opinie i uwagi zgłoszone na wcześniejszym etapie przez właściwe organy. Uchwały o przyjęciu ww. dokumentów wraz z załącznikami i całością dokumentacji zostały przekazane przez Wójta Województwa Opolskiego.

(dowód: akta kontroli, str. 367, 383, 388, 409, 525, 536, 606, 639, 646, 672)

W dwóch przypadkach zmiany mpzp³⁵ informacja o przyjętych dokumentach oraz możliwości zapoznania się z ich treścią, uzasadnieniem i podsumowaniem, nie została przez Wójta Gminy podana do publicznej wiadomości w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 11a ustawy o uioś. Trzy dokumenty³⁶ nie zostały także przekazane właściwym organom tj. RDOŚ i PPIS.

(dowód: akta kontroli, str. 367, 606, 646)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Pomimo obowiązku określonego w art. 55 ust. 4 ustawy o uioś Wójt nie przekazał pięciu przyjętych dokumentów (71%), o których mowa w art. 45 pkt 1 tej ustawy wraz z podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. ww. ustawy, właściwym organom, tj. RDOŚ i PPIS. Podinspektor Urzędu ds. planowania przestrzennego i działalności gospodarczej bezpośrednio odpowiedzialna za powstałą nieprawidłowość wyjaśniła, że zaistniała nieprawidłowość... *jest skutkiem przeoczenia pracownika merytorycznego oraz niedoprecyzowanych zapisów umów podpisanych z wykonawcą ww. dokumentów. Ponadto podczas wymiany korespondencji w toku procedur planistycznych z ww. organami żaden z nich nie wspomniał o obowiązku przesłania podjętych dokumentów planistycznych...* Sekretarz Gminy potwierdził, iż zaniechania realizacji tego obowiązku wynikało z przeoczenia pracownika merytorycznego.

(dowód: akta kontroli, str. 675-678, 690-693)

2. Wójt nie zapewnił podania do publicznej wiadomości, w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 11a-c ustawy o uioś, informacji o przyjęciu dwóch dokumentów planistycznych³⁷, dla których przeprowadzono sooś, zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 43 ww. ustawy.

Podinspektor Urzędu ds. planowania przestrzennego i działalności gospodarczej odpowiedzialna za powstanie nieprawidłowości wyjaśniła, że... *przyczyną zaistnienia*

przeznaczenie działki 73/1 w Mańkowicach do zalesienia, przeznaczenia działki nr 434 w Sowinie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i wyznaczenia terenu pod cmentarz w Mańkowicach (2012-2015), 5. Uchwała Nr XXVI/204/2013 Rady Gminy Łąbinowice z dnia 11.04.2013 r. w sprawie zmiany mpzp działek nr 554/11, 554/9, 554/6, 554/5, zlokalizowanych we wsi Okopy (Dz.Urz.Woj. Opolskiego z dnia 09.05.2013 r, poz.1122)..

³⁵ 1. Zmiana mpzp w rejonie ulicy Kolejowej - Gen. Zawadzkiego - Mickiewicza w Łąbinowicach, 2. Sporządzenie mpzp parku wiatrowego we wsiach Jasienica Dolna, Drogoszów, Piątkowice, Bielice w Gminie Łąbinowice.

³⁶ 1. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy – wprowadzenie parków wiatrowych w rejonie wsi Jasienica Dolna, Drogoszów, Piątkowice, Bielice (2008-2012), 2. Sporządzenie mpzp parku wiatrowego we wsiach Jasienica Dolna, Drogoszów, Piątkowice, Bielice w Gminie Łąbinowice, 3. Zmiana mpzp w rejonie ulicy Kolejowej - Gen. Zawadzkiego - Mickiewicza w Łąbinowicach.

³⁷ 1. Zmiana mpzp wsi Łąbinowice w rejonie ulicy Kolejowej - Gen. Zawadzkiego - Mickiewicza, 2. Mpzp parku wiatrowego we wsiach Jasienica Dolna, Drogoszów, Piątkowice, Bielice w gminie Łąbinowice.

nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów prawa w tym zakresie. Uznano bowiem, że obowiązek wynikający z art. 43 ustawy o uioś w zakresie podania do publicznej wiadomości informacji o przyjęciu dokumentu i o możliwości zapoznania się z jego treścią wraz z uzasadnieniem i podsumowaniem został spełniony poprzez zamieszczenie w BIP uchwały Rady o jego przyjęciu oraz jego publikację w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego. Sekretarz Gminy potwierdził, że powodem nieopublikowania ww. informacji była błędna interpretacja przepisów prawa przez ww. pracownika.

(dowód: akta kontroli, str. 675-678, 689-692)

3. Pomimo obowiązku sporządzenia przez Wójta uzasadnienia do opracowanych dokumentów planistycznych, o którym mowa w art. 42 ust. 2 ustawy o uioś, w przypadku dwóch³⁸ (40%) uzasadnienia takie nie zostały opracowane. Zaniechana została również realizacja obowiązku sporządzenia dla tych dokumentów podsumowania, o którym mowa w art. 55 pkt 3 tej ustawy.

Podinspektor Urzędu wyjaśniła, że powstanie nieprawidłowości było... wynikiem niedoprecyzowanych i ogólnych zapisów umowy z dnia 21.04.2008 z wykonawcą ww. dokumentów tj. Biurem Urbanistyczno-Planistycznym „ARPLAN” sp. z o.o. W ocenie tegoż organu obowiązek sporządzenia ww. podsumowania i uzasadnienia leżał po stronie wykonawcy ww. dokumentu. Niedopatrzaniem tegoż organu było niewzwanie wykonawcy do uzupełnienia brakujących elementów dokumentacji planistycznej. Sekretarz Gminy potwierdził, że przyczyną nieprawidłowości były ogólne zapisy umów z wykonawcą dokumentacji planistycznej oraz brak wezwania wykonawcy do uzupełnienia brakujących elementów dokumentacji.

(dowód: akta kontroli, str. 367, 646, 675-678, 689-691)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4. Ocena działań związanych z prowadzeniem PDWD zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, w szczególności dotyczących strategicznych ocen oddziaływania na środowisko

Opis stanu faktycznego

4.1. Zapewnienie udziału społeczeństwa w przeprowadzaniu sooś oraz opiniowaniu i przyjmowaniu dokumentów wymagających przeprowadzenia takiej oceny

1. W okresie objętym kontrolą, zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki przestrzennej Wójt przypisał w Regulaminie samodzielnemu stanowisku ds. planowania przestrzennego i działalności gospodarczej oraz samodzielnemu stanowisku ds. ochrony środowiska i melioracji. W Regulaminie nie zostały uszczegółowione zadania wynikające z treści art. 21-23 ustawy o uioś. Zdania te nie zostały również szczegółowo wskazane w zakresach czynności dwóch pracowników realizujących zadania z zakresu ochrony środowiska, którym powierzono *Prowadzenie spraw ochrony środowiska na terenie Gminy*. W ww. zakresach zamieszczono jedynie ogólne zapisy o treści 3. *prognozowanie i programowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska, ochrony przyrody, ochrony przed powodzią (...)* 5. *ochrona środowiska, a w szczególności gospodarka odpadami, prowadzenie spraw z zakresu prawa wodnego*.

³⁸ 1. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łambinowice – wprowadzenie parków wiatrowych w rejonie wsi Jasienica Dolna, Budziszowice, Drogoszków, Piątkowice, 2. Mppz parku wiatrowego we wsiach Jasienica Dolna, Drogoszków, Piątkowice, Bielice w gminie Łambinowice.

Jak ustalano, realizacją ww. zadań zajmowało się dwóch pracowników, w tym jeden pracownik w okresie od dnia 29 stycznia 2010 r. do dnia 30 stycznia 2013 r., a drugi od dnia 31 stycznia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 8-9, 12, 28-29, 36, 703)

2. W PDWD prowadzonym na stronie BIP nie zamieszczano informacji związanych z postępowaniami w sprawie sooś³⁹, wymaganych przepisem art. 21 ust. 2 pkt 2-3 i pkt 5-7 ustawy o uioś. Nie były sporządzane również, zgodnie z wymaganym wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 września 2010 r. w sprawie wzoru oraz zawartości i układu publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie⁴⁰ karty informacyjne zawierające dane o środowisku. Zgodnie z oświadczeniami pracowników, którym przypisano obowiązki w obszarze planowania przestrzennego i działalności gospodarczej oraz ochrony środowiska i melioracji, w latach 2011-2014 do Urzędu nie wpłynęły wnioski dotyczące udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie.

(dowód: akta kontroli str. 701-702, 713-716)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Wójt nie zapewnił zamieszczenia danych, o których mowa w art. 21 ust 1 i 2 pkt 2-3 i 5-7 ustawy o uioś w PDWD prowadzonym z wykorzystaniem narzędzia elektronicznego, zgodnie z art. 23 ust. 1 tej ustawy. Podinspektor Urzędu ds. planowania przestrzennego i działalności gospodarczej, wyjaśniła, że nie wiedziała o obowiązku sporządzania kart informacyjnych oraz prowadzenia PDWD.

(dowód: akta kontroli str. 697-698)

Inspektor ds. ochrony środowiska wyjaśnił natomiast, że nie zamieszczał informacji o środowisku i jego ochronie w PDWD, a sporządzane przez niego informacje, nie związane jednak z przeprowadzaniem sooś, były zamieszczane w BIP.

(dowód: akta kontroli str. 694-695)

Sekretarz Gminy, jako osoba nadzorująca wykonywanie zadań z zakresu środowiska i jego ochrony wyjaśnił, że *powodem nie prowadzenia przez Urząd Gminy w Łambinowicach publicznie dostępnego wykazu danych w formie elektronicznej jest brak wiedzy pracowników merytorycznych, którzy zajmują się sprawami ujętymi w art. 21 ust.1 i 2 2 związku z art. 23 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, co jest wynikiem niedostatecznego poinformowania ustawodawcy o obowiązku prowadzenia przez organy Publicznie Dostępnego Wykazu Danych. Ponadto należy dodać, że tutejszy Urząd starał się na bieżąco zapewnić społeczeństwu dostęp do informacji o środowisku poprzez publikowanie i udostępnianie danych w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicach ogłoszeń oraz każdorazowo na wniosek osoby zainteresowanej.*

(dowód: akta kontroli str. 699-700)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

³⁹ Nie korzystano też z udostępnionej przez Ministerstwo Środowiska aplikacji „Wykaz”, gdzie dane takie są zamieszczane poprzez serwis Ekoportal (www.ekoportal.gov.pl).

⁴⁰ Dz. U. Nr 186, poz. 1249.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*⁴¹, wnosi o:

1. Wyeliminowanie przypadków naruszania obowiązków wynikających z przepisów ustawy o *uioś* w zakresie przekazywania informacji do GDOŚ o prowadzonych *sooś* oraz przekazywania właściwym organom, tj. RDOS i PPIS przyjętych przez Radę Gminy dokumentów planistycznych.
2. Wzmocnienie nadzoru nad realizacją obowiązku podawania do publicznej wiadomości, w rozumieniu art. 3 ust.1 pkt 11 lit. a ustawy o *uioś*, informacji o uchwalonych dokumentach planistycznych, stosownie do treści art. 43 ww. ustawy.
3. Zapewnienie bieżącego prowadzenia PDWD w formie elektronicznej, zgodnie z art. 23 ust.1 ustawy o *uioś* oraz zawarcie w nim wymaganych informacji w odniesieniu do dokumentów planistycznych wytworzonych w latach 2011-2014.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o *NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, dnia 10 września 2015 r.

Kontrolerzy
Andrzej Borowski
doradca techniczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu
Dyrektor

.....
podpis

.....
podpis

⁴¹ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096, dalej: ustawa o *NIK*.